

Vanhat asut ja pulpetit palauttivat mieliin koulutunnelmia kauan sitten. Oppilaat vasemmalta Anna Kolje, Serine Turan, Elina Salminen, Vilppu Forsström, Joonaa (3. lk) lukuun ottamatta oppilaat ovat neljäsluokkalaista, opettajana Laura Kinnari (6. lk).

Koulua vuorotyönä

Juhlissa muisteli hauskesti omaa kouluaikaansa 1950-luvun lopulla **Veli Tarvain** mm. kertoen seuraavaa: ”Talo ei minulle ollut aivan vieras, sillä isäni oli opettajana samassa koulussa, ja olin päässyt hänen mukanaan joskus jo ennakoon tutustumaan tulevaan oppilaitokseeni. Sitä paitsi asuimme aivan koulun vieressä, niin että keittiömme ikkunasta näki koulun pihaa. Alun perin koulun nimi oli Tolarin kansakoulu, silloin melkein uusi kuten koko kaupunginosakin. Vaikka koulu oli melko suuri, oli Pohjois-Haagassa niin paljon lapsia, että ainakin alakoulussa, siis 1. ja 2. luokalla oli vuorolukujärjestelmä eli sekä aamu- että iltavuorot – mikä ei sinänsä siihen aikaan ollut mitenkään tavatonta. Alakoulussa oli myös erikseen ruotsinkieliset luokat.

Ensimmäinen opettajani oli Kaisa Vilonen, nuori pedagogi, joka lempeydellä mutta järjestyksellä kasvatti ja sivisti meitä naperoita. Tapakasvatus oli tärkeää: opetettiin tervehtimään – siis pojat pokkaamaan ja tytöt niiaamaan –, hyvästelemään ja puhuttelemaan, opettajan tullessa luokkaan noustiin seisomaan pulpetin viereen ja istuuduttiin vasta kun siihen saatiin lu-

pa. Tietystä kurinalaisuudesta huolimatta koulu oli ehkä kuitenkin enemmän leikkiä kuin työtä. Se tuntui oikeastaan aika mukavalta ja helpolta. Paitsi kaunokirjoitus: Sitä harjoiteltiin mustekynällä, jonka terä aina välillä kastettiin pulpetilla olevaan mustepulloon. Vasenkätisenä oli yritettävä vääntää kirjoittava käsi luonnottomaan asentoon, jottei se levittäisi hitaasti kuivuvaa mustetta pitkin vihkoa. Kehitä siinä sitten kaunista käsialaa. Ei se ole vielä kehitetty.

Todistuksissa oli alusta alkaen numeroarvostelu, ja kyllä ne arvosanat olivat jo silloin minulle tärkeitä, ainakin todistuksia jaettaessa. Uusia, hyödyllisiä taitoja opin erityisesti käsitöissä. Haluan näyttää teillekin, että ainakin virkattua ketjusilmukkaa syntyi. Lisäksi minulla on jäljellä silloisista aikaansaannoksistani ainakin pieni ryijy sekä kernistä valmistettu ja sellstoffilla täytetty pieni koira, joita en kuitenkaan nyt onnistunut löytämään.”

Tarvainen oli tuonut juhlayleisölle näytille useita kansakoulun askartelutoivaitaan, ajalleen niin tyyppilisiä, mikä huvitti yleisöä.

Aikakone

Kaikkien kolmen juhlan ehdoton kohokohta oli kui-

tenkin oppilaiden esitys ”Aikakone”, johon oli erittäin hauskesti kerätty välähdyskäs koulun ja sitä ympäröivän yhteiskunnan viideltä menneeltä vuosikymmeneltä. Sopivilla asuilla, musiikilla, valoilla ja pienillä esityksillä saatiin aikaan hauska ja viihdyttävä ohjelma, jolla samalla oli hiukan sanomaa-kin. Kantavana ideana esityksessä oli kouluisännän katkōista löytynyt aikakone, jolla kaksi oppilasta siirtyi ensin 1950-luvulle ja palasi sitten läpi vuosikymmenien nykypäivään. Suuren esiintyjäjoukon vaatinut ja kekseliäs esitys oli suuri panostus koululta ja esityksen toivoisi näkevänsä vielä uudelleen joskus.

Vakavampaakin asiaa juhlassa kuultiin, juhlapuheen pitäneen Helsingin yliopiston kasvatuspsykologian professorin **Kirsti Longan** suusta.

Juhla päättyi viikon lauluun, yhteisesti laulettuun ”Oravan pesään”. Juhla osoitti, että Pohjois-Haagan ala-aste on ilmeisen hyvä ja aikaansaava koulu.

Haagalainen-lehti onnittelee viiden vuosikymmenen iän saavuttanutta koulua, joka on todellinen Haagan kiintopiste.

KK

Hand made in työväenopisto

Mikä tuottaisi suurempaa mielihyvää kuin toteuttaa mielikuvansa erilaisista materiaaleista ikiomiksi tuotteiksi? Suomenkielisen työväenopiston käsityökurssilla oppii työstämään kankaat, langat, villat, paperit ja monet muutkin materiaalit joko käyttötekstiileiksi tai kodin koristeiksi. Kurssien opettajat opastavat materiaalien valinnoissa ja opettavat viiden käsitteilyssä, jotta haluttu lopputulos saavutetaan. Kurseille osallistuminen ei aina edellytä tietoja ja taitoja työskentelystä vaan voi aloittaa harrastuksen ns. tyhjältä pöydältä. Opittujen taitojen pohjalta harrastusta voi jatkaa sitten kotona.

Syyslukukauden toiminta on parhaillaan menossa ja valintaa kurssien sisällöissä on runsaasti: vaatteiden ja tilkkutöiden ompelua, kudontaa, neulontaa, nypläystä, helmitöitä, kehräystä, huovutusta, värjäystä ja monenmoista askarrellen toteutettavaa tekniikkaa. Osa kurseista kestää koko syyslukukauden ja osa on lyhytkurssitoimintaa. Kurssien kokoontumisajat ovat sekä päivällä että illalla ja lisäksi viikonloppuisin intensiivikursseina. Kurssilaisia on ilmoittautunut kaikille kursseille ilahduttavan paljon – jopa niin paljon, että on katsottu tarpeelliseksi perustaa rinnakkaiskursseja jonoon jääneille. Vieläkin on mahdollistua alkaville lyhytkurssille ja vapaita paikkoja kannattaa aina kysyä.

Läntisen alueopiston käsityökurssit pidetään pääsääntöisesti Kanneltalossa, Klaneettitie 5 ja Pohjois-Haagan opetuspisteessä, Näyttelijäntie 14. Opetusta annetaan myös kahdella

Kirsti Anttila kutomassa kylpyhuoneen mattoa.

koululla: Meilahden ala-aste ja Pitäjämäen yläaste. Eläkeläisille suunnattu opetus on viety heidän omiin toimipisteisiinsä.

Pohjois-Haagan opetuspisteessä on käsitöille varattu tilat kudontaa, ompelua sekä värjäystä ja huovutusta varten. Kudonnan opetuksessa on joka kurssilla käytössä useimmat kangaspuut, joihin kurssilaiset tekevät yhteisloimen ja kutovat siitä itselleen varaamansa määrän lointa. Kudonnan kursseilla opitaan loimen tekeminen, sen puihin rakentaminen ja kutominen myös teoriaopetuksena, joten toiminta poikkeaa ns. kudonta-asemien toiminnasta. Kudontaa voi harrastaa ympäri vuoden sillä kesäkuudontakurssilla voi kutoa toukokuusta elokuun loppupuolelle. Käsityöluokka on varustettu sekä ompelukoneilla että saumureilla ja suuret leikkuupöydät helpottavat materiaalien käsittelyä. Vaatetus- ja tilkkutyökurssilla onkin toteutettu tässä tilassa useita. Käsityöluokka ja sen yhteydessä oleva märkätila mahdollistavat värjäys- ja huovutuskurssien pitämisen.

Kanneltalon käsityöluokassa pidetään ensisijaisesti

ompeluun keskittyvää opetusta. Siellä on mahdollisuus oppia ompeleen vaatteita, tilkkutöitä, kansallispukuja ja vauvan kestovaippoja. Joulua lähestyttäessä on myös aiheeseen liittyviä lyhytkursseja.

Kurssille osallistujille postitetaan työväenopistolta myös kurssikirje, jossa selvitetään opiskelijan tarvitsemat ja kustantamat materiaalit ja työvälineet. Läntisessä alueopistossa on myös sellaisia kursseja, jotka toimivat lahjoitusmateriaalien turvin. Opi ja auta – tilkkupeitto vauvalle -kursilla opitaan tilkkutöiden tekemistä lahjoitusmateriaaleista. Kurssilla ommellut Nuppu-peitot lahjoitetaan HYKS:n lasten tehosastolle keskosvauvoille tuomaan iloa ja lämpöä. Auta Äiti Teresa -järjestöä -kursilla neulotaan lahjoituslangoista peitteitä Intiaan toimitettavaksi sekä sukkia ja muita neuleita SPR:lle suorajakeluun.

Suomenkielinen työväenopisto
Läntinen alueopisto
Raija Torni
suunnittelija/opettaja/
tekstiilityö
raija.torni@opisto.hel.fi

Kaukaisia vieraita Haagan peruskoulussa

Kaukaisia ja eksoottisikin vieraita kävi Haagan peruskoulussa 2. lokakuuta kun kolme meksikolaista wixarika-intiaania kävi kertomassa kansansa kouluoloista oppilaille. Wixarikat ovat omassa maassaan hieman samassa asemassa kuin Suomen saamelaiset. Nykyisin kansan omilla kouluissa rohkaistaan elämään omassa kulttuurissa yläasteen kouluissa opetetaan sellaisia taitoja, joita tarvitaan vuorilla elämiseen. Tällaisia taitoja ovat esimerkiksi käsityöt ja kyläyhteisön kokouksissa toimiminen. Wixarika-kouluissa opiskellaan kädentaitojen ohella myös kansan omaa kieltä ja kulttuuria. Wixarika on yksi harvoista inti-

aanikielistä, jolle on luotu oma kirjoitusjärjestelmä ja kielioppi. Wixarika-kansa elää Sierra Madren vuoristossa Meksikossa ja heitä on noin 25.000. Noin kymmenen prosenttia Meksikon

vajaan 100 miljoonan väestöstä on intiaaneja. Haagassa vierailleet wixarikat olivat koulutarkastaja **Angel Zavala**, yläasteen opettaja **Apolonia de la Cruz** ja oppilas **Magda Soledad**.

Angel Zavala (vas.), Apolonia de la Cruz ja Magda Soledad kertoivat Haagan peruskoululaisille wixarika-kansan kouluoloista. Kuva KK.

Tanssiryhmän tyttöjen meikit olivat niin tehokkaita, että he jäivät tunnistamatta jopa kaikki oppilaansa tuntevalta koulun rehtorilta. Mukana olivat kuitenkin viides- ja kuudesluokkalaisten Janina Viitanen, Nina Lappalainen, Iida Alestalo, Johanna Piskunen, Sanna Hämäläinen, Suvi Alhonsuo ja Noora Liukkonen.